

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

---

1. **K vypovedaniu plnomocenstva ako k dôvodu pre odročenie pojednávania**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Cob/104/2017 zo dňa 19. 10. 2017
2. **K nároku na vydanie nájomného poberaného zo strany SPF za neznámeho vlastníka v prípade, že sa stane známym**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 25Co/30/2019 zo dňa 18. 12. 2019
3. **K zodpovednosti nového vlastníka bytu za dlhy spôsobené pôvodným vlastníkom**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 17Co/71/2019 zo dňa 26. 11. 2019
4. **K rozdielu medzi obmedzením konkurenčnej doložky v zmluve o obchodnom zastúpení a moderáciou zmluvnej pokuty**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 21Cob/43/2019 zo dňa 26. 11. 2019
5. **Dosahovanie príjmu chovom hospodárskych zvierat a znaky skutkovej podstaty trestného činu neoprávneného podnikania**
Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 2To/7/2019 zo dňa 4. 6. 2019
6. **K naplneniu znakov trestného činu podvodu v prípade uvádzania do omylu ohľadom údajov, ktoré možno preveriť v katastri**
Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 10To/33/2014 zo dňa 9. 9. 2015
7. **K možnosti zhotoviteľa požadovať navýšenie ceny za dielo s ohľadom na vykonanie prác nad dohodnutý rozsah diela**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Cob/69/2019 zo dňa 29. 1. 2020
8. **Získanie podnikateľského oprávnenia konkurujúceho zamestnávateľovi samo osebe neporušuje zákaz konkurencie a neodôvodňuje ukončenie pracovného pomeru**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 1CoPr/1/2019 zo dňa 28. 1. 2020
9. **Zamestnávateľ je povinný splniť ponukovú povinnosť tak, aby mal zamestnanec dostatok času na premyslenie; vyjadrenie k ponuke nie je možné žiadať „na počkanie“**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 6CoPr/2/2014 zo dňa 11. 3. 2014
10. **K okolnostiam, za ktorých aj nezhody medzi spoločníkmi môžu byť dôvodom pre zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 15Cob/255/2012 zo dňa 6. 2. 2013
11. **Premlčanie práva na náhradu škody za nesprávny úradný postup**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/28/2018 zo dňa 15. 4. 2019
12. **Charakteristické znaky dovolacej otázky z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/63/2019 zo dňa 15. 4. 2019
13. **Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/163/2018 zo dňa 22. 5. 2019
14. **K potrebe vlastníctva pri dobrovoľnej dražbe**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/62/2019 zo dňa 22. 5. 2019
15. **Tenisový dvorec ako stavba**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/72/2019 zo dňa 22. 5. 2019

1. K vypovedaniu plnomocenstva ako k dôvodu pre odročenie pojednávania

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Cob/104/2017 zo dňa 19. 10. 2017

Anotácia:

V deň pojednávania bolo súdu doručené podanie žalovaného datované dňom 09.02.2017, ktorým žalovaný požiadal o odročenie pojednávania vytýčeného na 13.02.2017 z dôvodu, že dňa 09.02.2017 prevzal zastupovanie žalovaného v tomto spore advokát D.. C. P., ktorý nemal primeranú lehotu na prípravu na pojednávanie. Sudca konajúci vo veci elektronickou poštou obratom oznámil právnenému zástupcovi žalovaného, že jeho žiadosti o odročenie pojednávania nehodlá vyhovieť.

Právna veta:

V prípade, že by stranou sporu splnomocnený advokát vypovedal plnomocenstvo, pričom strana sporu by chcela byť právne zastúpená, nepochybne by išlo o dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, a to aj v súvislosti s udelením plnomocenstva ďalšiemu advokátovi. Ako však už bolo uvedené, plnomocenstvo udelené svojej právnej zástupkyňi vypovedal, resp. odvolal sám žalovaný. Súd prvej inštancie preto dospel k správneému záveru, že pokiaľ sa žalovaný ako strana sporu rozhodol pred pojednávaním vypovedať splnomocnenie udelené advokátke a udelil nové splnomocnenie, nejde o nepredvídateľnú a neodvratiteľnú okolnosť, pre ktorú by nebolo možné od žalovaného spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní zúčastnil. Súd prvej inštancie správne poukázal aj na judikatúru NS SR v zmysle ktorej prípadná neschopnosť zorganizovať zastupovanie účastníka na požadovanej úrovni ide na ujmu účastníka alebo advokáta, nie však súdu, pričom samotná zmena právneho zastúpenia účastníka konania, vyvolaná zánikom zastúpenia, môže byť dôvodom pre odročenie pojednávania len výnimočne.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Zastupovanie, Dôvody odročenia pojednávania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 Z. z. – § 183

2. K nároku na vydanie nájomného poberaného zo strany SPF za neznámeho vlastníka v prípade, že sa stane známym

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 25Co/30/2019 zo dňa 18. 12. 2019

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore vyvolanom žalobou podanou vlastníčkou pozemkov, ktoré boli dlhší čas vedené ako nehnuteľnosti s neznámym vlastníkom. V uvedenej dobe ich spravoval Slovenský pozemkový fond, ktorý ich prenajal a z titulu odplatného prenechania do užívania inkasoval nemalé nájomné. Keď bolo ustálené vlastníctvo žalobkyne k pozemkom, domáhala sa, aby jej fond vydal sumu zodpovedajúcu nájomnému poberanému v dobe, keď boli ešte pozemky vedené ako pozemky neznámeho vlastníka. Súd prvej inštancie jej nárok uplatnený žalobou nepriznal a ustanovenie § 18 ods. 5 zákona č. 180/1995 Z. z. vyložil tak, že príjmy z nájmu v období, keď vlastníka pozemku nie je známy, musia patriť fondu. Žalobkyňa sa proti rozhodnutiu odvolala poukazujúc na ústavné nekonformný zásah do jej vlastníckeho práva.

Krajský súd Nitra rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Priklonil sa k výkladu vyššie uvedeného ustanovenia podaného okresným súdom s tým, že podľa jeho názoru nemôže byť ponechanie nájomného fondom v rozpore s ústavnými predpismi, pretože je odôvodnené jeho činnosťou vykonávanou vo verejnom záujme. Aj vzhľadom na to, že príjem z nájomného fond použil na financovanie výkonu svojej činnosti, nie je povinný dodatočne vydávať prijaté nájomné vlastníkom pozemkov v nadväznosti na ich dodatočnú identifikáciu.

Právna veta:

Žalobkyňa nespochybňovala ani skutočnosť, že v rozhodnom čase boli predmetné pozemky pozemkami nezistených alebo neznámych vlastníkov, ani skutočnosť, že žalovaná bola oprávnená nakladať s pozemkami prostredníctvom SPF, ktorý ich prenechal do nájmu vhodnému záujemcovi. Spochybnila len právo žalovanej ponechať si odplatu za užívanie – nájomné. A práve skutočnosť, že nájomné si ponechala žalovaná, žalobkyňa považovala za zásah do svojho vlastníckeho práva, ktorý bol v rozpore na čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, s čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a s § 123 Občianskeho zákonníka. K tomuto tvrdeniu žalobkyne, odvolací súd uvádza, že nespochybňuje práva vlastníka, ktoré sú definované v uvedených ustanoveniach. Osobitný charakter danej veci však vyplýva z právnej úpravy, ktorá bola prijatá za účelom vyriešenia užívania pozemkov neznámych vlastníkov. Hoci bolo zrejmé, že každý pozemok vlastníka mal, ale vzhľadom na chýbajúce údaje v evidencii, sa tento vlastník nedal zistiť, teda zidentifikovať s konkrétnym nositeľom práv a povinností. Preto bolo stanovené, že dočasne bude tieto pozemky spravovať Slovenský pozemkový fond, ako právnická osoba, ktorá svoju činnosť vykonáva podľa zákona a osobitných predpisov vo verejnom záujme a z tejto činnosti jej vznikajú práva a záväzky (§ 2 ods. 1, 2 zákona č. 330/1991 Z. z.). Jedným z práv, ktoré v tejto súvislosti nadobudol pozemkový fond, bolo aj právo poberať nájomné za pozemky s ktorými oprávnené nakladal tak, že ich prenajímal vhodným záujemcom. Podľa názoru odvolacieho súdu ani žalovaná ani fond činnosťou vykonávanou podľa zákona, nezasiahli do vlastníckeho práva žalobkyne, a to ani tým, že fond v súlade s nájomnou zmluvou poberal nájomné, ktoré použil, opätovne podľa zákona, na výkon svojej činnosti. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná nebola nositeľom povinnosti vydať prijatú sumu nájomného žalobkyňi, preto nebola pasívne vecne legitimovaným subjektom v tomto spore.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Pozemky nezistených vlastníkov, Oprávnenia Slovenského pozemkového fondu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 180/1995 Z. z. – § 18 ods. 1, 5

3. K zodpovednosti nového vlastníka bytu za dlhy spôsobené pôvodným vlastníkom

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 17Co/71/2019 zo dňa 26. 11. 2019

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore iniciovanom spoločenstvom vlastníkov bytov, ktoré sa domáhalo zaplatenia preddavkov na plnenia spojené s užívaním bytu, správou domu a príspevku do fondu prevádzky, údržby a opráv. Vymáhaný dlh vznikol v dobe, keď byt užíval pôvodný vlastník. Následne však v dobrovoľnej dražbe získal byt nový vlastník, voči ktorému spoločenstvo podalo aj žalobu, a to s odkazom na ustanovenie § 8a ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z., o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Súd prvej inštancie žalobu zamietol. Uviedol, že ak podľa zákona záväzky zo zmluvy o výkone správy zanikajú až ich usporiadaním, tak vzhľadom na to, že v posudzovanom prípade k ich usporiadaniu s pôvodným vlastníkom bytu nedošlo, nemôže za dlhy niesť zodpovednosť nový vlastník.

Krajský súd Prešov rozhodnutie potvrdil. Uviedol, že nový vlastník bytu za dlhy spôsobené jeho pôvodným vlastníkom nemôže zodpovedať. V tomto smere treba poukázať na to, že súd nezdialal už skôr vyslovený názor Krajského súdu Trnava (rozsudok zo dňa 18. 2. 2015, sp.zn. 24Co/191/2014), v ktorom bol naopak vyslovený názor, že právo spoločenstva vymáhať pohľadávky spojené s vlastníctvom a užívaním bytu musí spoločenstvo uplatniť len voči súčasnému vlastníkovi zapísanému v katastri nehnuteľnosti, pretože toto právo je nerozlučne spojené s vlastníctvom bytu.

Právna veta:

To, že nový vlastník bytu je ex lege viazaný na všetky právne úkony týkajúce sa domu, spoločných častí domu a spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku vykonané pred prevodom alebo prechodom vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome, svedčí o tom, že zákon rozlišuje nároky v súvislosti so správou bytu a nároky v súvislosti so správou bytového domu a príslušenstva, kedy vlastníctvo bytu sa viaže na individuálneho vlastníka bytu a vlastníctvo domu a ostatných zariadení domu v s príslušenstvom je v podiele podľa všetkých vlastníkov bytového domu. V takom prípade by nebolo správne, aby záväzky v súvislosti s bytovým domom ostávali viazané na pôvodného vlastníka. Preto zákon v tejto časti zriadil ex lege tzv. univerzálnu sukcesiu, kde nový vlastník vstupuje do všetkých práv a povinností svojho právneho predchodcu jednou právnou skutočnosťou, nadobudnutím vlastníctva bytu a v takom prípade je nový vlastník viazaný právnymi úkonmi aj starého vlastníka v súvislosti so spoločnými časťami, spoločným priestorom a príslušenstvom domu.

II. Tým, že určité obdobie bol pôvodný vlastník obligačne viazaný zmluvou o výkone správy na žalobcu, teda správcu bytového domu, mohli vzniknúť medzi pôvodnými zmluvnými partnermi určité záväzky. Záväzkový vzťah je vzťah právny, v ktorom je jeden účastník povinný niečo druhému plniť a ten je oprávnený plnenie vyžadovať. Teda nie je tu len záväzok pôvodnej žalovanej voči žalobcovi niečo plniť, ale môže vzniknúť aj situácia, kde žalobca si voči pôvodnej vlastníčke bytu svoje povinnosti neplnil a táto si môže od neho žiadať z titulu v tom čase existujúceho záväzku plnenie. Takéto záväzky na nového vlastníka bytu s novopristúpením k zmluve o správe bytu neprechádzajú, sú viazané in personam na pôvodných obligačných partnerov, a teda môžu si pôvodné zmluvné strany vzájomné tieto plnenia od seba vyžadovať (resp. ich náhrady), alebo iným spôsobom usporiadať. Nároky z takýchto záväzkov sú viazané na zmluvné záväzkové vzťahy na subjekty záväzkového práva, nie na existenciu vlastníctva, ktoré založilo zánik pôvodného záväzku pôvodného vlastníka a vznik nového záväzku a nového vlastníka so správcom bytu.

III. Nie je v súlade so Základnými princípmi CSP a spravodlivosťou v prejednávanej veci, aby za dlhy pôvodného vlastníka zodpovedala nová vlastníčka bytu, ktorá túto nehnuteľnosť nadobudla po vzniku žalobcom tvrdených nedoplatkov pôvodného vlastníka.

Právna oblasť: Občianske právo, Vlastníctvo bytov a nebytových priestorov

Právny inštitút: Zmluva o výkone správy, Prevod a prechod vlastníctva bytu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 182/1993 Z. z. – § 5 ods. 1 písm. f), § 8a ods. 7

4. K rozdielu medzi obmedzením konkurenčnej doložky v zmluve o obchodnom zastúpení a moderáciou zmluvnej pokuty

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 21Cob/43/2019 zo dňa 26. 11. 2019

Anotácia:

V rozhodnutí Krajský súd Trnava posudzoval dojednanie o zákaze konkurencie obsiahnuté v zmluve o obchodnom zastúpení. Obchodný zástupca sa v dojednaní zaviazal dodržiavať zákaz konkurencie v trvaní 6 mesiacov po zániku zmluvy, a to pod sankciou zmluvnej pokuty vo výške 3 000 eur. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že keďže obchodný zástupca porušil zákaz konkurencie len počas jedného mesiaca a nebol preukázaný konkrétny spôsob porušenia, obmedzuje konkurenčnú doložku tak, že znižuje dohodnutú zmluvnú pokutu na 600 eur. Proti rozhodnutiu sa odvolal zastúpený, ktorý namietal, že súd prvej inštancie neobmedzil konkurenčnú doložku tak, ako mu dovoľuje ustanovenie § 672a ods. 2 Obchodného zákonníka, ale v skutočnosti moderoval zmluvnú pokutu – vôbec pritom však nešpecifikoval, aké dôvody podľa ustanovenia § 301 Obchodného zákonníka ho k tomu viedli.

Krajský súd Trnava rozhodnutie zrušil a vrátil ho prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Upozornil, že obmedzenie konkurenčnej doložky môže spočívať napr. v tom, že niektoré činnosti uvedené v doložke nebudú považované za zakázané, prípadne môže obmedziť trvanie zákazu konkurencie. Podľa tohto ustanovenia však nemôže znižovať dohodnutú zmluvnú pokutu. V prípade, že sa bude domnievať, že je priestor na moderáciu jej výšky, musí ju odôvodniť pomocou kritérií uvedených v ustanovení § 301 Obchodného zákonníka.

Právna veta:

- I. Rozdielom medzi ustanovením § 672a ods. 2 a § 301 Obch. zák. je, že prvé z nich dovoľuje meniť rozsah hypotézy (rozsah znakov skutkovej podstaty), na ktorú je viazaná dispozícia (povinnosť platiť zmluvnú pokutu), druhé potom dovoľuje meniť rozsah dispozície – znížiť rozsah povinnosti platiť zmluvnú pokutu. Zjednodušene povedané to znamená, že ustanovenie § 672a ods. 2 Obch. zák. dovoľuje súdu vysloviť, že činnosť, ktorá by inak spadala pod dohodnutý zákaz konkurencie, sa za takú činnosť považovať nebude, pretože sú tu dôvody uvedené v citovanom ustanovení. Súd môže napríklad vysloviť, že činnosť uvedená v konkurenčnej doložke a vykonávaná v čase jej platnosti sa nebude považovať za jej porušenie, pretože doložka sa po taký dlhý čas nesmie použiť; rovnako to môže vysloviť o určitej činnosti preto, že by to znamenalo príliš široký vecný rozsah takejto doložky. Dôsledkom tohto postupu súdu potom je, že táto činnosť sa nepovažuje za porušenie konkurenčnej doložky, teda sa nepovažuje za protiprávne konanie a je vylúčené na ňu naviazať povinnosť platiť zmluvnú pokutu. Naopak, aplikácia ustanovenia § 301 Obch. zák. predpokladá, že súd posúdil činnosť obchodného zástupcu ako rozpornú s konkurenčnou doložkou, teda ako protiprávnu, a dospel k záveru, že obchodný zástupca je povinný platiť za túto protiprávnu činnosť dohodnutú zmluvnú pokutu. Ešte inak povedané – ustanovenie § 672a ods. 2 Obch. zák. nedovoľuje súdu zasahovať do právnych následkov, ktoré si strany dohodli pre prípad porušenia konkurenčnej doložky alebo ktoré vyplývajú zo zákona, pokiaľ súd nezistil dôvody, kvôli ktorému mal spornú činnosť obchodného zástupcu vyňať spod pôsobnosti konkurenčnej doložky.
- II. Ak súd prvej inštancie za použitia ustanovenia § 672a ods. 2 Obch. zák. rozhodoval o znížení (moderácii) zmluvnej pokuty, postupoval spôsobom, aký toto ustanovenie už pojmovo vôbec nepripúšťalo. Naopak, úpravu následkov (dispozície) právnej normy v podobe moderácie zmluvnej pokuty upravovalo ustanovenie § 301 Obch. zák. Toto ustanovenie však súd prvej inštancie necitoval, ani v napadnutom rozsudku neobjasnil použitie žiadnej z okolností, ktoré sú podľa neho rozhodné pre určenie miery moderácie (hodnota a význam zabezpečovanej povinnosti a škoda, ktorá tým vznikla). Žalobkyňa teda dôvodne vytýka súdu prvej inštancie tento nedostatok, ktorý je logickým dôsledkom celkom nesprávnej aplikácie § 672a Obch. zák. spôsobom, aký toto ustanovenie vôbec nepripúšťa.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Obchodné zastúpenie, Zmluvná pokuta

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 513/1991 Zb. – § 301, § 672a ods. 1

5. Dosahovanie príjmu chovom hospodárskych zvierat a znaky skutkovej podstaty trestného činu neoprávneného podnikania

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 2To/7/2019 zo dňa 4. 6. 2019

Anotácia:

Krajský súd Trenčín v predkladanom rozhodnutí posudzoval, či obžalovaný v súvislosti s chovom hospodárskych zvierat, vďaka ktorému počas siedmich rokov dosahoval nezanedbateľný príjem, naplnil znaky skutkovej podstaty prečinu neoprávneného podnikania. Obžalovaný najskôr choval zvieratá ako podnikateľ, následne podnikateľskú činnosť ukončil. Zvierat sa však nezabavil a choval ich naďalej – ich počet ale presahoval jeho potrebu a tak ich odpredával tretím osobám. Súd prvého stupňa obžalovaného spod obžaloby oslobodil najmä s ohľadom na to, že sa nepodarilo vo vzťahu ku skutkovej podstate prečinu neoprávneného podnikania preukázať úmysel; o potenciálnej trestnosti jeho konania nebolo možné uvažovať najmä preto, lebo príjmy z chovu riadne zdaniil. Prokurátor v podanom odvolaní namietal, že oprávnenie na podnikanie nesúvisí len s daňovými povinnosťami – obžalovaný mohol byť pri ukončení podnikateľskej činnosti motivovaný aj snahou vyhnúť sa povinným odvodom.

Krajský súd Trenčín s názorom súdu prvého stupňa súhlasil a uviedol, že utlmenie chovu hospodárskych zvierat trvá určitú dobu. Z tohto dôvodu však nemožno bývalému podnikateľovi zakazovať ich speňaženie, ak nie je schopný ich spotrebovať sám. Pokiaľ obžalovaný splnil ostatné povinnosti súvisiace s chovom dobytká, nemožno ho podľa súdu trestne postihovať len preto, že z predaja zvierat dosahoval príjem.

Právna veta:

Ak by mal obžalovaný v úmysle podnikáť bez oprávnenia, ktoré by inak potreboval, t. j. podnikáť tzv. načierno, neregistroval by svoje chované zvieratá, nepriznával by príjmy a neodvádzal by dane, čím by vlastne na seba upozornil. V tej súvislosti je potrebné tiež poukázať na výpoveď obžalovaného, že sa bol na príslušných orgánoch a úradoch informovať, čo má ďalej robiť so zvieratami, ak ukončí činnosť samostatne hospodáriaceho roľníka a bolo mu povedané aj to, že zvieratá môže aj naďalej chovať ako fyzická osoba, avšak zvieratá musí mať aj v takomto prípade riadne registrované na Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat (čo i urobil) a musí sa o ne riadne starať. I táto skutočnosť podporne svedčí o absencii úmyslu neoprávnené podnikáť. Je pravdou, že obžalovaný po tom, čo ukončil svoju podnikateľskú činnosť, choval dobytok pre svoju potrebu a dochoval viac zvierat, ako dokázal spolu s rodinou spotrebovať, preto odpredával prebytok. Správne okresný súd však poznamenal, že pri redukcii stavov hovädzieho dobytká a ošípaných trvá určitú dobu a nemožno od žiadneho expodnikateľa v poľnohospodárstve spravodlivo požadovať, aby utlmenie chovu činil na úkor samotných zvierat, prípadne z toho dôvodu mal utrieť zbytočné straty a to i s poukazom na zdravotné problémy obžalovaného. S tým súvisí i argumentácia obžaloby, že množstvá hospodárskych zvierat, ktoré obžalovaný v súhrne dodával na bitúnok, zjavne presahovali objem logicky predpokladanej domácej spotreby. Jednak takéto tvrdenie je nekonkrétne tvrdenie, nepodložené znaleckým dokazovaním a ani právnym predpisom, pretože ako správne argumentovala obhajoba, žiadny právny predpis neurčuje aké množstvo hospodárskych zvierat môže občan, ktorý nemá žiadne podnikateľské oprávnenie, chovať a prebytky odpredať iným subjektom a pri akom množstve chovaných a predávaných zvierat už je nutné toto oprávnenie. Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd je názoru, že s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, nebolo bez akýchkoľvek pochybností vyvrátené, že obžalovaný nepotreboval v danom prípade špeciálne oprávnenie, ani registráciu či povolenie a teda nie je naplnená i objektívna stránka žalovaného prečinu. Samotný chov hovädzieho dobytká a ošípaných nemožno automaticky považovať za trestný čin.

Právna oblasť: Trestné právo hmotné

Právny inštitút: Neoprávnené podnikanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 300/2005 Z. z. – § 251

6. K naplneniu znakov trestného činu podvodu v prípade uvádzania do omylu ohľadom údajov, ktoré možno preveriť v katastri

Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 10To/33/2014 zo dňa 9. 9. 2015

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v prípade obžalovaného, ktorý sa mal dopustiť trestného činu podvodu tým, že uzatvoril kúpnu zmluvu na nehnuteľnosť, na základe ktorej od poškodeného prevzal sumu 5 000 eur; kúpnu zmluvou mala byť na poškodeného prevedená celá nehnuteľnosť, obžalovaný k nej však vlastnil len spoluvlastnícky podiel o veľkosti ½ k celku. Okresný súd obžalovaného spod obžaloby oslobodil. Prokurátor v podanom odvolaní namietol, že aj keď prevádzané nehnuteľnosti boli evidované v katastri nehnuteľností, treba v súvislosti s naplnením znakov skutkovej podstaty podvodu prihliadať aj na individuálne vlastnosti poškodených, v danom prípade predovšetkým na to, že poškodení nie sú vzdelaní a majú nižšiu rozumovú úroveň.

Krajský súd Prešov rozhodnutie súdu prvého stupňa v oslobodzujúcom výroku zrušil. V odôvodnení rozhodnutia so všeobecnou platnosťou pre iné prípady zdôraznil, že konanie páchatela musí vždy predchádzať transferu majetkovej hodnoty, o ktorú by sa mal páchatel či iná osoba obohatiť. Z rozhodnutia ďalej vyplýva, že vo väčšine prípadov treba od nadobúdateľov nehnuteľností požadovať, aby ešte pred samotnou transakciou kontrolovali verejne dostupné údaje aj v katastri. Ak však páchatel uvedie do omylu ohľadom údajov v katastri menej disponované osoby, treba uvažovať o jeho trestnoprávnom postihu.

Právna veta:

- I. Z ustanovenia § 221 ods. 1 Tr. zákona je zrejmé, že podvodné konanie páchatela je prostriedkom k tomu, aby ku škode cudzieho majetku obohatil seba alebo niekoho iného. Preto z hľadiska naplnenia znakov trestného činu podvodu je relevantné len také konanie páchatela, ktoré predchádza transferu majetkovej hodnoty (v danom prípade peňazí) z dispozície poškodeného do dispozície páchatela alebo niekoho iného. Len takéto konanie môže byť v príčinnej súvislosti s následkom, ktorý má podobu úbytku majetku na strane poškodeného. Konanie nasledujúce po uvedenom transfere už túto povahu nemá, a preto ho nemožno považovať za súčasť konania rozhodného pre naplnenie znakov trestného činu podvodu. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné v predmetnej veci v prvom rade zistiť, či sa obžalovaný dopustil podvodného konania do doby predania peňazí. Iba takéto konanie mohlo byť v príčinnej súvislosti s tým, že X. J. odovzdal obžalovanému peniaze. Skutočnosť, že v písomných kúpnych zmluvách spísaných obžalovaným po prevzatí peňazí od X. J. st. je už uvedené, že sa prevádza len spoluvlastnícky podiel v pomere 1 k celku, z hľadiska naplnenia znakov trestného činu podvodu relevantné nie je.
- II. Pri súkromnoprávných vzťahoch je potrebné trvať na tom, aby najmä samotní účastníci takéhoto vzťahu dbali na ochranu svojich majetkových záujmov a aby postupovali obozretne a dodržiavali aspoň základné zásady opatrnosti, osobitne keď sú k dispozícii ľahko dosiahnuteľné prostriedky (ako výpis z katastra nehnuteľností). Ani to však bez ďalšieho nevyučuje trestnoprávny postih za spáchanie trestného činu podvodu, pokiaľ si poškodený alebo iná osoba vykonávajúca majetkovú dispozíciu nepreverí údaje poskytnuté páchatelom, ak by takéto preverenie presahovalo reálne možnosti takejto osoby vzhľadom na jej vek, vzdelanie, životné skúsenosti a podobne.

Právna oblasť: Trestné právo hmotné

Právny inštitút: Podvod

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 300/2005 Z. z. – § 221

7. K možnosti zhotoviteľa požadovať navýšenie ceny za dielo s ohľadom na vykonanie prác nad dohodnutý rozsah diela

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Cob/69/2019 zo dňa 29. 1. 2020

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o zaplatenie sumy zodpovedajúcej navýšeniu ceny za vykonanie diela oproti čiastke dohodnutej v zmluve. Zhotoviteľ tvrdil, že potreba navýšenia vznikla v súvislosti s dodatočnými požiadavkami Úradu verejného zdravotníctva a ďalej z nutnosti vyvolanej potrebou ochrany zhotovovaného objektu pred mimoriadne nepriaznivými vplyvmi počasia. Objednávateľ však navýšenie ceny odmietol uhradiť, pretože vychádzal z toho, že v zmluve o dielo bola cena dohodnutá ako pevná a nemenná. Súd prvej inštancie uplatnený nárok nepriznal s odôvodnením, že ak sa strany dohodli v zmluve na pevnej cene zodpovedajúcej konkrétnej sume, nemá zhotoviteľ právo požadovať vyššiu sumu zohľadňujúcu práce vykonané nad dohodnutý rozsah diela, a to ani titulom bezdôvodného obohatenia.

S rozhodnutím prvoinštančného súdu sa stotožnil aj Krajský súd Banská Bystrica ako odvolací súd. Zdôraznil, že pokiaľ by zhotoviteľ chcel napriek pevne dohodnutej cene za vykonanie diela žiadať aj sumu spočívajúcu v jej navýšení zodpovedajúcom nadprácam nezahrnutým v zmluve o dielo, môže tak urobiť len vtedy, ak s objednávateľom uzavrel dohodu o rozšírení diela v zmysle ustanovenia § 549 Obchodného zákonníka.

Právna veta:

Objednávateľ nie je povinný zaplatiť zhotoviteľovi inú, ako v zmluve dohodnutú cenu diela, ak nejde o zvýšenie alebo zníženie ceny diela za podmienok vymedzených v ustanovení § 549 Obchodného zákonníka. Ak zhotoviteľ vykoná práce nad dojednaný rozsah diela a nie sú dané podmienky podľa § 549 Obchodného zákonníka pre vznik povinnosti objednávateľa zaplatiť zhotoviteľovi cenu primerane zvýšenú, nemôže zhotoviteľ hodnotu takýchto prác požadovať na základe pôvodnej zmluvy o dielo.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Cena za dielo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 513/1991 Zb. – § 546, § 547, § 549

8. Získanie podnikateľského oprávnenia konkurujúceho zamestnávateľovi samo osebe neporušuje zákaz konkurencie a neodôvodňuje ukončenie pracovného pomeru

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 1CoPr/1/2019 zo dňa 28. 1. 2020

Anotácia:

Krajský súd Prešov posudzoval platnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktoré bolo zamestnávateľom odôvodnené porušením zákazu konkurencie zo strany zamestnanca. Porušenie malo spočívať v tom, že zamestnanec počas trvania pracovného pomeru získal živnostenské oprávnenie na výkon konkurenčného predmetu podnikania. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel; samotný zisk oprávnenia na výkon podnikateľskej činnosti podľa jeho názoru ešte neznamená, že sa zamestnanec reálne dopustil konania, ktoré by malo voči zamestnávateľovi súťažný charakter. Zamestnávateľ v spore zároveň v spore nič také nepreukázal.

S názorom prvoinštančného súdu súhlasil aj Krajský súd Prešov ako odvolací súd. Zdôraznil, že formálne vytvorenie podmienok pre výkon konkurenčnej zárobkovej činnosti vo vzťahu k aktivitám zamestnávateľa porušenie zákazu konkurencie nezakladá. Rozhodujúce je, či sa zamestnanec skutočne dopustil takej činnosti, ktorá by mohla v dôsledku súťažného postavenia na trhu pripraviť zamestnávateľa o zisky. Ak teda zamestnanec získa živnostenské oprávnenie, ale podnikateľskú činnosť reálne nevykonáva, nedopúšťa sa ani porušenia zákazu konkurencie, ani ho nie je možné za uvedené postihnúť formou ukončenia pracovného pomeru.

Právna veta:

- I. Žalovaný preukázal len to, že žalobca mal vybavené oprávnenie na danú podnikateľskú činnosť živnostenského charakteru a bol v živnostenskom registri aj zapísaný, avšak nepreukázal skutočný výkon tejto činnosti, pričom obsahom okamžitého skončenia pracovného pomeru v zmysle § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce bolo skutkové tvrdenie žalovaného, že žalobca vykonával túto inú zárobkovú činnosť.
- II. Nemožno sa prikloniť k mechanickému nazeraniu na konanie zamestnanca v rozpore s § 83 ods. 1 Zákonníka práce v tom zmysle, že samotné vytvorenie podmienok inej zárobkovej činnosti, bez jej reálneho výkonu, je taktiež porušením tohto zákonného ustanovenia. Treba totiž vziať do úvahy, že ustanovenie § 83 ods. 1 Zákonníka práce má zabrániť konkurenčnej zárobkovej činnosti v tom istom odbore ako je predmet podnikania zamestnávateľa v tom zmysle, aby takáto činnosť nebola vykonávaná zamestnancami danej organizácie a zákonodarca takýmto spôsobom chcel zabrániť škodám v podobe eventuálne zníženého zisku organizácie, ku ktorým by mohlo dochádzať pri vykonávaní rovnakej podnikateľskej činnosti zamestnancami organizácie. V danom prípade však nebolo preukázané, že by k takémuto konaniu zo strany žalobcu došlo. Navyiac samotné oprávnenie na danú podnikateľskú činnosť trvalo len veľmi krátky čas a ako bolo vyššie naznačené, nebol preukázaný reálny výkon tohto oprávnenia, a teda ani len možné ohrozenie zisku žalovaného ako zamestnávateľskej organizácie.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Výkon konkurenčnej zárobkovej činnosti, Okamžité skončenie pracovného pomeru

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 311/2001 Z. z. – § 68 ods. 1 písm. b), § 83 ods. 1

9. Zamestnávateľ je povinný splniť ponukovú povinnosť tak, aby mal zamestnanec dostatok času na premyslenie; vyjadrenie k ponuke nie je možné žiadať „na počkanie“

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 6CoPr/2/2014 zo dňa 11. 3. 2014

Anotácia:

Predkladané rozhodnutie bolo vydané v spore, v ktorom sa žalobca domáhal určenia neplatnosti skončenia jeho štátno-zamestnaneckého pomeru, a to s poukazom na neadekvátny spôsob realizácie ponuky inej vhodnej práce. Zamestnávateľ pri rozviazaní pracovného pomeru postupoval tak, že od žalobcu vyžadoval, aby sa k ponuke inej práce vyjadril prakticky ihneď. V nadväznosti na uvedené žalobca v strese vzniknutom v dôsledku časovej tiesne ponuku práce odmietol, na čo mu bola odovzdaná výpoveď z tzv. organizačných dôvodov. Okresný súd určil, že skončenie pracovného pomeru takýmto spôsobom je neplatné.

Krajský súd Prešov rozhodnutie potvrdil. Uviedol, že nie je prípustné, aby bola ponuková povinnosť realizovaná tak, že zamestnávateľ na zamestnanca tlačí, aby sa k ponuke inej vhodnej práce vyjadril „na počkanie“. Takýto postup je podľa názoru súdu v rozpore s ustanovením § 15 Zákonníka práce a zároveň môže byť dôvodom neplatnosti rozviazania pracovného pomeru. Napriek tomu, že rozhodnutie bolo vydané v spore o určenie neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru (tj. nie v spore o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru), sú jeho závery plne aplikovateľné aj na realizáciu ponukovej povinnosti v analogických sporoch týkajúcich sa klasických pracovných pomerov.

Právna veta:

Vzhľadom na mimoriadne závažné následky rozhodnutia zamestnanca, či prijme alebo neprijme voľné pracovné miesto, je neprijateľné, aby sa jeho odpoveď očakávala po oboznámení sa s organizačným pokynom tzv. „na počkanie“.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Ponuková povinnosť pri rozviazaní pracovného pomeru

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 311/2001 Z. z. – § 15, § 63 ods. 2

10. K okolnostiam, za ktorých aj nezhody medzi spoločníkmi môžu byť dôvodom pre zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 15Cob/255/2012 zo dňa 6. 2. 2013

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore iniciovanom žalobou spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorou žiadal o zrušenie jeho účasti v spoločnosti v zmysle ustanovenia § 148 ods. 1 Obchodného zákonníka. Žalobu odôvodnil skutočnosťami, z ktorých vyplývalo, že medzi spoločníkmi došlo k viacerým nezhodám; súd v rámci dokazovania zistil, že spoločnosť voči spoločníkovi žiadne povinnosti neporušila. Okresný súd preto žalobu ako nedôvodnú zamietol, a to najmä z poukazom na staršiu judikatúru Najvyššieho súdu, ktorá zastávala názor, že nezhody medzi spoločníkmi nie sú dôvodom pre zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti.

Krajský súd Nitra v nadväznosti na podané odvolanie rozhodnutie zmenil tak, že účasť žalobcu v obchodnej spoločnosti zrušil. Od rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu sa odklonil z toho dôvodu, že v posudzovanej veci vzhľadom výnimočné okolnosti, ktoré tento postup umožnili. Súbežne so žalobou na zrušenie účasti spoločníka totiž bola podaná aj žaloba na vylúčenie žalobcu zo spoločnosti. Ak teda z okolností daného prípadu vyplýva, že ani ostatní spoločníci si neprajú, aby účasť spoločníka v spoločnosti pokračovala, majú nezhody medzi spoločníkmi takú intenzitu, ktorá zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti odôvodňuje.

Právna veta:

- I. U všetkých spoločníkov je spoločná vôľa ukončiť účasť žalobcu v spoločnosti žalovaného, pretože i žalovaný podal návrh na vylúčenie žalobcu zo spoločnosti podľa § 149 Obchodného zákonníka a žalobca založil ďalšiu spoločnosť.
- II. Za tejto situácie odvolací súd dospel k záveru, že nezhody medzi spoločníkmi sú takého charakteru a intenzity, že neumožňujú ďalšie fungovanie spoločnosti v uvedenom zložení spoločníkov. Na žalobcu preto nemožno v súlade s ustanovením § 148 ods. 1 Obchodného zákonníka z týchto dôvodov spravodlivo požadovať, aby aj naďalej zotrval v spoločnosti žalovaného a to tým viac, že ostatní spoločníci žalovaného tiež nechcú žalobcu ako spoločníka v tejto spoločnosti.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 513/1991 Zb. – § 148 ods. 1

11. Premlčanie práva na náhradu škody za nesprávny úradný postup

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/28/2018 zo dňa 15. 4. 2019

Anotácia:

Žalobca sa svojou žalobou domáhal voči žalovanej zaplattenia sumy 6 456,81 € titulom náhrady škody spôsobenej orgánom štátu. Oprávnenosť svojho nároku odôvodnil tým, že na základe návrhu okresný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie voči nemu, predmetom ktorej bolo rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia. Podľa poverenia mal exekútor vykonať exekúciu na základe rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia Bratislava ukladajúceho mu vykonanie drobných opráv taxatívne vymenovaných v rozhodnutí. Exekútor však dal odstrániť starú vrstvu hydroizolácie a túto nahradiť úplne novou, objednal položenie tepelnoizolačnej vrstvy, čím vykonal kompletne rekonštrukciu a modernizáciu strechy. V rozpore s poverením vykonával exekúciu na rozhodnutie Okresného úradu Bratislava. Okresný súd žalobe vyhovel. Na odvolanie žalovanej krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol z dôvodu premlčania nároku na náhradu škody. Žalobca podal dovolanie. Najvyšší súd dovolanie odmietol.

Právna veta:

Predpoklad hypotézy právnej normy § 22 ods. 1 (pokiaľ ide o začiatok plynutia premlčacej doby práva na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu) sa totiž nespája s vedomosťou poškodeného o tom, kto za škodu zodpovedá, ale ani s jeho vedomosťou o tom, či a prípadne kedy nesprávnosť úradného postupu bola vyslovená (konštatovaná) príslušným orgánom, teda nevyžaduje sa, aby poškodený mal vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá (za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. je vždy zodpovedný štát). Jediným predpokladom začiatku plynutia premlčacej doby je okamih, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Poškodený sa dozvie o škode vtedy, keď sú mu známe skutkové okolnosti, z ktorých možno zistiť vznik škody zakladajúcej jej uplatnenie, preto nie je určujúce, či napr. (ne)správnosť úradného postupu bola v inom konaní zisťovaná, prípadne vzniknuté následky mohli byť v takom konaní reparable a či výsledky takéhoto konania (jeho právne závery) boli poškodenému známe, v uvedenom okamihu teda nemusí byť daná (napr. z rozhodnutia súdu vyplývajúca) nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednosti povinného subjektu.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Nesprávny úradný postup

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 513/2003 Z. z. – § 19 ods. 1

12. Charakteristické znaky dovolacej otázky z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/63/2019 zo dňa 15. 4. 2019

Anotácia:

Krajský súd rozhodujúci o odvolaniach obidvoch rodičov maloletého, rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v časti „úpravy starostlivosti o maloletého“. Proti rozhodnutiu súdu podal otec dieťaťa dovolanie. Podľa otca maloletého zásadnou vadou konania, porušujúcou právo na spravodlivý proces, je, že odvolací súd nevyhodnotil dôkazy predložené účastníkmi, najmä nové dôkazy predložené matkou maloletého, ale ani ním produkované nové dôkazy, ktoré boli podľa jeho názoru zásadného významu pre rozhodnutie súdu. Odvolací súd „nenariadil pojednávanie na vykonanie a doplnenie dokazovania, čím postupoval v rozpore s § 385 CSP v spojitosti s povinnosťou podľa § 68 C.m.p., týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva“. Dovolací súd dovolanie odmietol.

Právna veta:

Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Prípustnosť dovolania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 421 ods. 1 písm. b)

13. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/163/2018 zo dňa 22. 5. 2019

Anotácia:

Žalobca si žalobou uplatnil nárok na zaplatenie 4 362,23 eur titulom bezdôvodného obohatenia. Bezdôvodné obohatenie vzniknuté žalovanej považoval okresný súd za úmyselné s 10-ročnou objektívnou premlčacou dobou, nakoľko predmetné zmluvy boli uzavreté cca 6 a 7 rokov od podnikania žalovanej v oblasti poskytovania úverov. Žalovaná neunesla dôkazné bremeno o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na strane žalobcu. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie použil správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil a na daný skutkový stav ho nesprávne aplikoval, tzn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu nevyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je podľa odvolacieho súdu rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Krajský súd mal za to, že tvrdenie žalobcu, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel až po porade so svojim zástupcom treba považovať za zjavne účelové, lebo sa reálne dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu už dňom, v ktorom zaplatil sumy prevyšujúce istinu. Vzhľadom na uplynutie subjektívnej premlčacej doby už nebolo potrebné zaoberať sa uplynutím objektívnej premlčacej doby. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie.

Právna veta:

Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. Pokiaľ žalobca poukazuje na opačný právny záver, ktorý by mal byť uvedený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vedenom po sp.zn. 5 Cdo/121/2009, dovolací súd uvádza (ako už uviedol v rozhodnutí pod sp.zn. 3Cdo/169/2017), že v tomto dospel najvyšší súd k obdobným právnym záverom, a to, že pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (poznámka dovolacieho súdu: teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie).

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Bezdôvodné obohatenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – §107 ods. 1

14. K potrebe vlastníctva pri dobrovoľnej dražbe

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/62/2019 zo dňa 22. 5. 2019

Anotácia:

Žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Okresný súd žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Krajský súd potvrdil odvolaním žalobkyne napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie. V celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, že žalobkyňa nepreukázala existenciu skutočností, ktorými preukazuje svoje vlastnícke právo. Proti rozsudku odvolacieho súdu žalobkyňa podala dovolanie a navrhla ho spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie, v celom rozsahu zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobkyňa v dovolaní konštatovala, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom závere, že žalobkyňa náležitým spôsobom nevyužila svoje právo brániť sa proti zásahu do práva na obydlie podaním žaloby o neplatnosť dobrovoľnej dražby. Žalobkyňa dôvodila, že v konaní namietala platnosť všeobecných obchodných podmienok, ktoré mali byť súčasťou úverových zmlúv, na podklade ktorých došlo k výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, a v tomto konaní namietala aj jej neplatnosť, čo je zrejmé z obsahu písomných ako aj ústnych vyjadrení žalobkyne v predmetnom konaní.

Právna veta:

To znamená, že ani platná dobrovoľná dražba, proti ktorej v lehote uvedenej v §21 zákona o dobrovoľných dražbách nebola podaná žaloba o neplatnosť, nemôže spôsobiť nadobudnutie vlastníckeho práva vydražiteľom, ak navrhovateľ dražby (alebo záložca) nebol sám vlastníkom predmetu dražby. Opačnému výkladu by okrem toho, že mu chýba zákonný podklad, bránil čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého musí byť výklad zákonov v súlade s ústavou. Dobrovoľná dražba, ktorej navrhovateľom nie je skutočný vlastník, je konaním, ktoré sa vedie absolútne mimo vôle a aj bez pričinenia skutočného vlastníka, bez akejkoľvek predbežnej kontroly súdu alebo iného orgánu verejnej moci, výlučne pod kontrolou dražobníka, ktorý je súkromnoprávnym subjektom vykonávajúcim svoju činnosť ako podnikanie, teda za účelom dosiahnutia zisku. Je potom nezlučiteľné s ústavnou zásadou rovnosti všetkých subjektov v právach (čl. 12 ods. 2 Ústavy SR), aby mohlo konanie (právne úkony) určitých subjektov zasahovať do právneho postavenia tretej osoby, bez jej súhlasu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Dobrovoľná dražba

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 527/2002 Z. z. – § 21

15. Tenisový dvorec ako stavba

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/72/2019 zo dňa 22. 5. 2019

Anotácia:

Okresný súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanej zaplattenia sumy 4 800,- eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej neoprávneným zásahom do vlastníckych práv žalobcu vykonanými zemnými prácami. Podľa rozhodnutia okresného súdu žalobca nepreukázal splnenie predpokladov zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vykonaným dokazovaním zistil, že konateľ žalobcu je vlastníkom pozemku, na ktorom sa v čase nadobudnutia vlastníckeho práva nachádzal tenisový kurt. Na základe výzvy adresovanej žalovanej na vypratanie nehnuteľnosti, žalovaná z pozemku odstránila antuku a škvaru a 4 betónové stĺpy. Žalovaná odstránila z pozemku športové ihrisko na základe bližšie nešpecifikovanej výzvy vlastníka pozemku na vypratanie nehnuteľnosti. Žalobca v konaní nepreukázal, že bol vlastníkom tohto ihriska a ani to, že žalovaná porušila právnu povinnosť voči vlastníkovi pozemku. Žalobca tiež nepreukázal, že konaním žalovanej mu bola spôsobená škoda a v akej výške, nepreukázal, že došlo k zmenšeniu jeho majetku. Práve naopak, z predložených dokladov mal súd prvej inštancie za to, že práve žalovanej odpratávaním ihriska a vrátením pozemku do pôvodného stavu vznikli náklady. Preto žalobca nepreukázal ani existenciu príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti a vznikom škody. Krajský súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie.

Právna veta:

Tenisový dvorec, ak bol predstavovaný iba jednotlivými vrstvami spevneného stavebného materiálu s antukovým povrchom, nemohol byť v občianskoprávnom zmysle súčasne pozemkom a súčasne stavbou ako dve rozdielne veci s rôznym právnym režimom; tenisový dvorec takýchto kvalitatívnych charakteristík preto nebolo možné považovať za stavbu spadajúcu pod ustanovenie § 119 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Všeobecne možno konštatovať, že v zmysle občianskoprávnom, stavbou nemôže byť stavebnou činnosťou vytvorená stavba alebo konštrukcia, u ktorých nemožno určiť jasnú hranicu, kde končí pozemok a kde začína samotná stavba. Stačí na základe bežnej empirickej skúsenosti (tzn. všeobecne známych poznatkov či notoriety, ktoré nie je potrebné bližšie dokazovať) konštatovať, že štrk a hlinitiopiesočnatá pôda nie je (na rozdiel od súvislej vrstvy betónu, tehál, tvárnic a pod.) pevným materiálom a teda nemôže tvoriť pevné základy stavby (konštrukciu) na nich postavenej. Nemožno však vylúčiť, že konštrukcia tenisových dvorcov môže byť takej povahy, že ich možno v danom prípade považovať za stavbu v zmysle § 119 ods. 2 Občianskeho zákonníka (typicky kryté tenisové dvorce alebo tenisové dvorce s flexibilným či inak vymeniteľným povrchom, resp. niektoré typy tenisových dvorcov s vystavaným hladiskom).

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Nehnuteľnosti

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 119 ods. 1 a 2, § 420 ods. 1